DIGITALIATORJI - dvig digitalnih znanj in spretnosti za starejše državljane, z osredotočenjem na njihove potrebne vsakodnevne spletne transakcije, zlasti po pandemiji

Številka projekta. № 2022-1-BG01-KA220-ADU-000085900

POROČILO O TELEFONSKI RAZISKAVI

UPI – LJUDSKA UNIVERZA ŽALEC

UPI LJUDSKA UNIVERZA ŽALEC
šola prijaznih ljudi

Co-funded by the European Union

Kazalo vsebine

Vsebina

NAČIN IZVEDBE ..... **Error! Bookmark not defined.**
ZNANJE O IT ORODJIH..... **Error! Bookmark not defined.**
KOMUNIKACIJSKO PODROČJE..... 7
OBMOČJE ISKANJA INFORMACIJ 10
VARNOSTNO PODROČJE ..... **Error! Bookmark not defined.**
UGOTOVITVE IZPRAŠEVALCA/IZPRAŠEVALCEV……14

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

NAČIN IZVEDBE

Raziskava je bila izvedena med 41 starejšimi osebami v obliki osebnega pogovora. Podatkov nismo zbirali po telefonu, saj smo se imeli priložnost pridružiti srečanju upokojencev, ki ga je organizirala sodelujoča organizacija, Medgeneracijski center Mozaik generacij Polzela. Darja Lužnik in Mihaela Anclin sta predstavili sam projekt, kakšni so pričakovani rezultati projekta in kakšen je namen raziskave.

STAROST IN LOKACIJA

Raziskava je bila opravljena v kraju Ločica pri Polzeli. Udeleženci so prihajali iz bližnje okolice.
Najmlajši udeleženec je bil star 60 let, najstarejši pa 81 let.

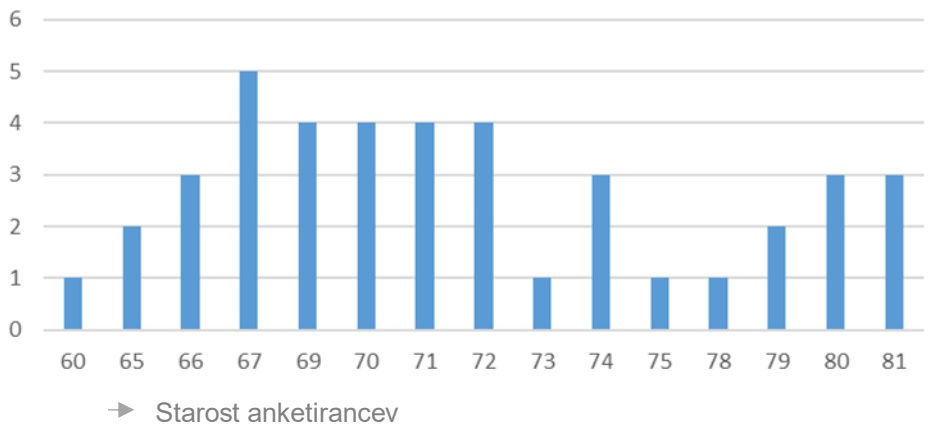

Slika 1: Starost anketirancev

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

SPOL

Kot je razvidno iz spodnjega grafa, je vzorec anketirancev razdeljen na 4 moške in 37 žensk.

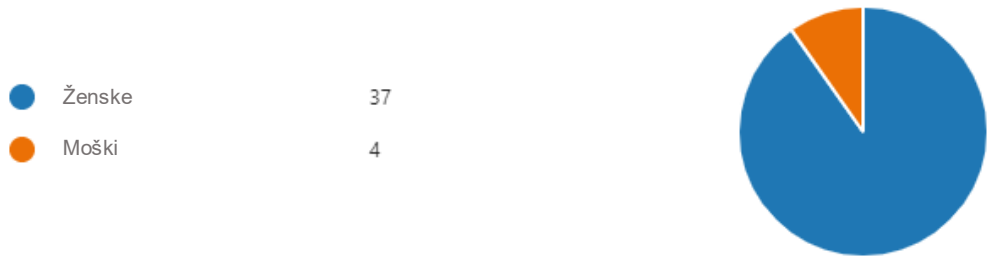

Slika 2: Spol anketirancev

IZOBRAZBA

Kot je razvidno iz spodnjega grafa, je 28 anketirancev končalo srednjo šolo, 7 jih ima osnovno stopnjo izobrazbe (nedokončana/končana osnovna šola), 6 anketirancev pa ima visokošolsko izobrazbo.

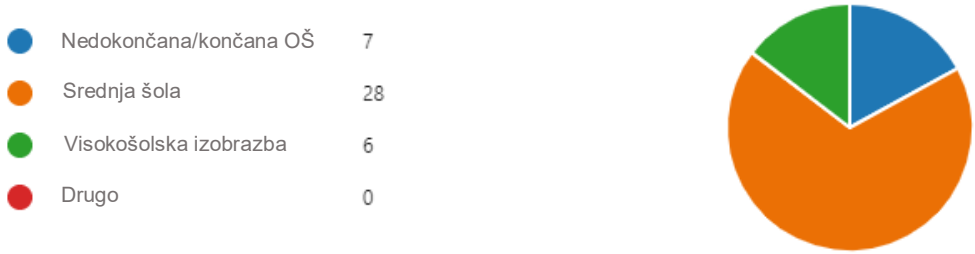

Slika 3: Izobrazba anketirancev

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

ZNANJE O IT ORODJIH

1. Katere od naslednjih informacijskih naprav uporabljate?

a) Osebni računalnik

b) Pametni telefon

c) Tablični računalnik

d) Prenosni računalnik

e) Pametno uro

f) Nobene od naštetih

e) Drugo:

ODGOVORI

Kot je razvidno iz spodnjega grafa, večina anketirancev (40 %) redno uporablja PAMETNI TELEFON, 29 % pa ima izkušnje tudi z osebnim računalnikom. 12 % anketirancev lahko uporablja tablični računalnik in prenosni računalnik, zelo majhen odstotek anketirancev uporablja pametno uro, 3 % anketirancev pa ne zna uporabljati nobene od zgoraj naštetih naprav.

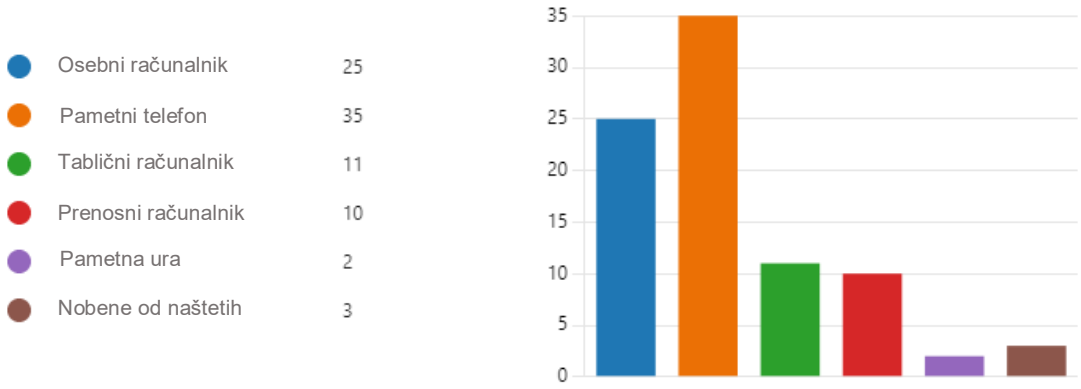

Slika 4: Katere od naslednjih informacijskih naprav uporabljate?

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

2. Ali ste že kdaj uporabili katero od spodaj navedenih e-storitev? Če DA, katere?

a) Zdravstvene (rezervacija obiska pri zdravniku, preverjanje laboratorijskih izvidov itd.)

b) Javna uprava (glasovanje, sprememba naslova...)

c) Naročanje hrane

d) E-nakupovanje

e) Vlaganje ali plačevanje davkov

f) Spletno bančništvo

g) Nobene od naštetih

h) Drugo:

ODGOVORI:

Kot je razvidno iz grafa, so najpogostejša področja, na katerih starejši uporabljajo e-storitve, povezana z zdravstvenim sektorjem (22 odgovorov) in e-nakupovanjem (14 odgovorov). Spletno bančništvo uporablja 10 anketirancev, medtem ko storitve javne uprave uporablja 40 % anketirancev. 12 udeležencev navedenih e-storitev sploh ne uporablja.

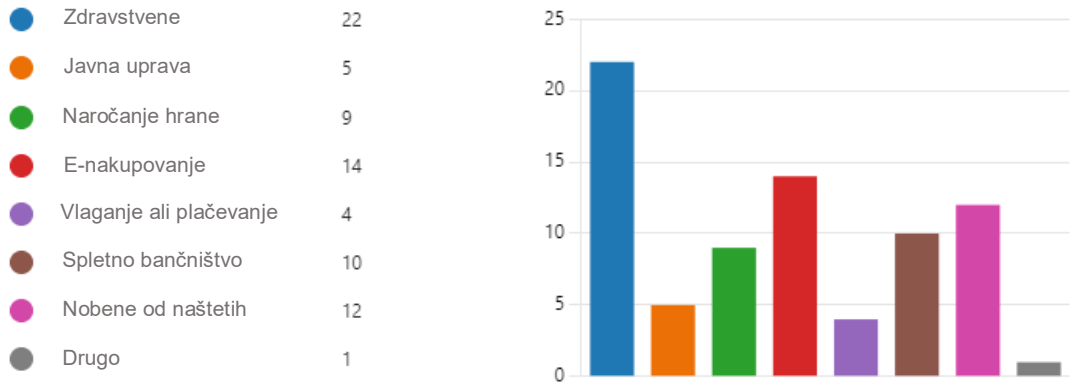

Slika 5: Ali ste že kdaj uporabili katero od spodaj navedenih e-storitev? Če DA, katere?

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

3. Če NE, kakšni so razlogi za neuporabo e-storitev?

_____
_____

ODGOVOR:

Večina udeležencev je kot razloge za neuporabo e-storitev navedla, predvsem neznanje uporabe računalnika, strah pred tehnologijo, prevelik nadzor nad osebnimi podatki in zlorabo osebnih podatkov.

4. Katera posebna znanja ali veščine potrebujete za lažjo uporabo e-storitev?

_____
_____

ODGOVOR:

Za pogostejšo uporabo e-storitev jih je večina odgovorila, da potrebujejo pomoč pri njihovi uporabi oziroma pomoč otrok, sodelavcev in znancev. Prav tako so se pripravljeni udeležiti različnih kratkih usposabljanj, da bi se naučili osnov.

KOMUNIKACIJSKO PODROČJE

1. Ali imate e-poštni naslov?

a) Da

b) Ne

ODGOVOR:

Večina vzorca (82,9 %) ima elektronski naslov.

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

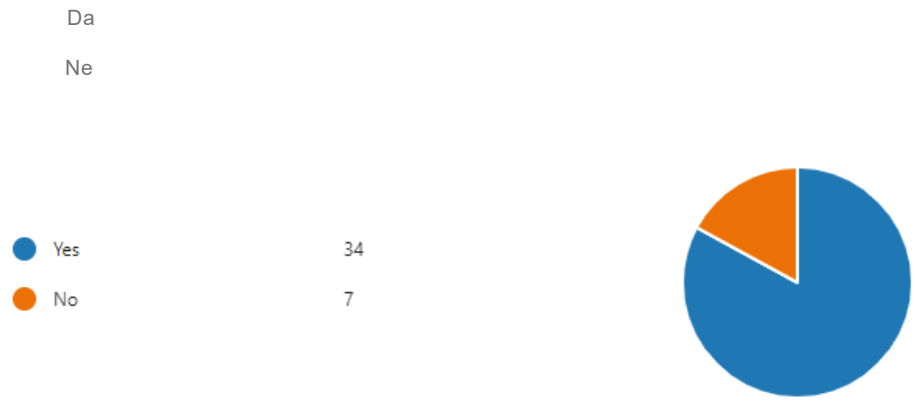

Slika 6: Ali imate e-poštni naslov?

2. Ali lahko pošljete in prejmete e-pošto brez pomoči?

a) Da

b) Ne

ODGOVOR:

73,2 % anketirancev zna samostojno uporabljati storitve elektronske pošte.

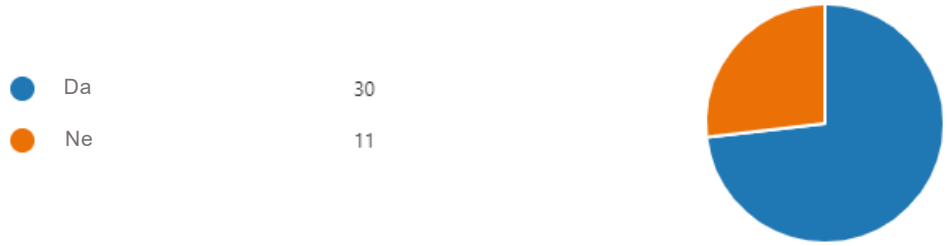

Sika 7: Ali lahko pošljete in prejmete e-pošto brez pomoči?

3. Katera družbena omrežja uporabljate?

a) Facebook

b) Instagram

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

c) Twitter

d) Snapchat

e) Jih ne uporabljam

f) Drugo (zapiši _____)

ODGOVOR:

Večina uporabnikov družbenih medijev uporablja Facebook. Majhen delež jih uporablja tudi Instagram in Twitter. Tisti, ki so obkrožili možnost Drugo, so omenili tudi YouTube. Vendar pa velik delež anketirancev ne uporablja nobenega družbenega omrežja.

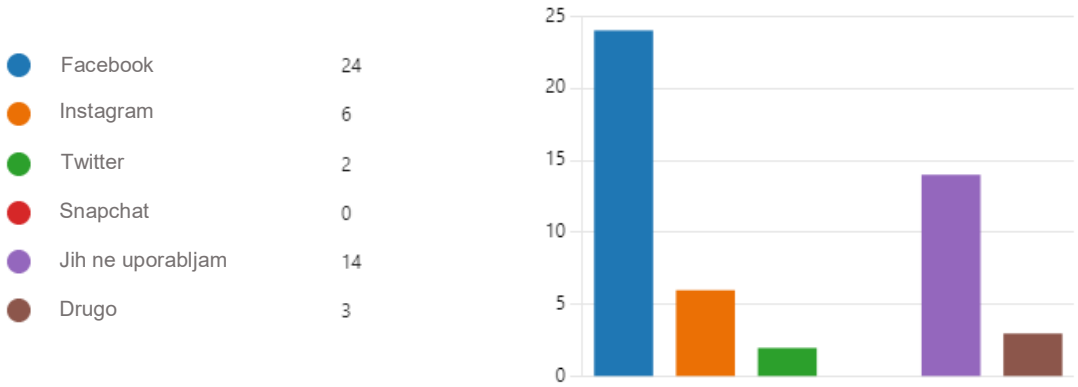

Slika 8: Katera družbena omrežja uporabljate?

4. Ali veste, kako prenesti/poslati ali deliti datoteko? (fotografijo, dokument itd.)

a) Da

b) Ne

ODGOVOR:

Kot je razvidno iz grafikona, večina anketirancev (70 %) ve, kako naložiti in prenesti datoteke.

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

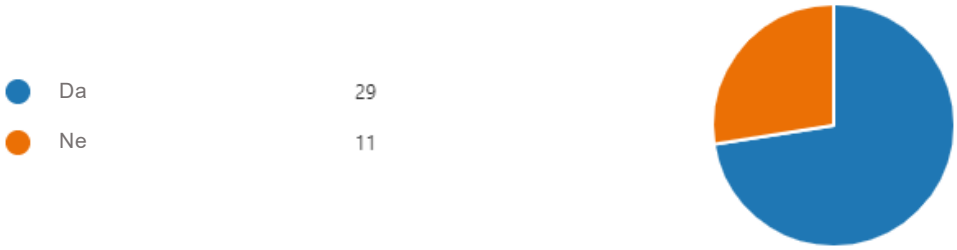

Slika 9: Ali veste, kako prenesti/poslati ali deliti datoteko? (fotografijo, dokument itd.)

OBMOČJE ISKANJA INFORMACIJ

1. Ali na internetu zlahka najdete, kar iščete, ali potrebujete pomoč?

a) Zlahka najdem

b) Vprašam za pomoč

ODGOVOR:

Kot je razvidno iz spodnjega grafa, 62 % vzorca lahko najde informacije na spletu z uporabo najpogostejših brskalnikov (kot so Google, MSN ...).

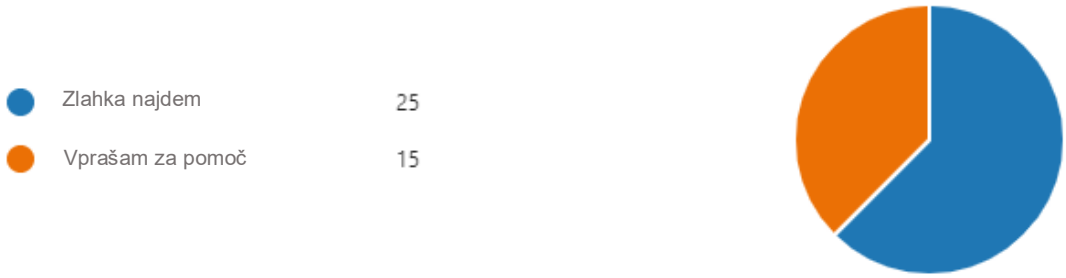

Slika 10: Ali na internetu zlahka najdete, kar iščete, ali potrebujete pomoč?

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

2. Ali lahko arhivirate in pridobivate informacije z interneta?

a) Da

b) Ne

Če DA, kako to počnete?

ODGOVOR:

Glede na prejete odgovore je 62 % anketirancev sposobnih pridobiti in shraniti informacije z interneta.

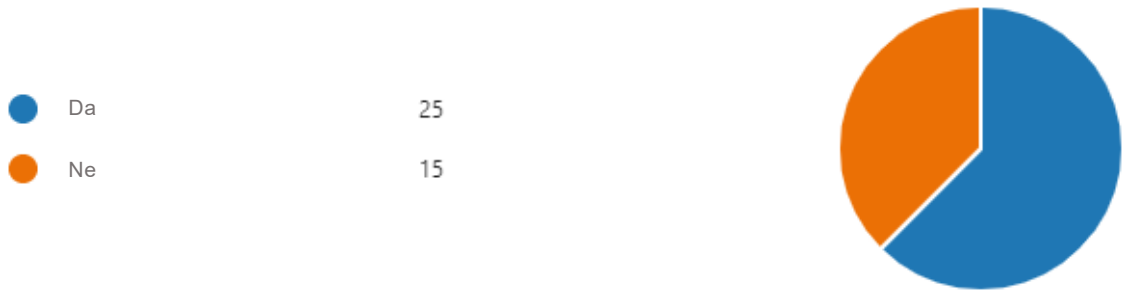

Slika 11: Ali lahko arhivirate in pridobivate informacije z interneta?

3. Ali ste seznanjeni z najnovejšimi e-storitvami?

a) Da

b) Ne

Če DA, kako to počnete.

ODGOVOR:

Iz grafa je razvidno, da je le 47 % anketirancev zainteresiranih za najnovejše e-storitve, večina pa jih to počne na spletu ali v specializirani trgovini.

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

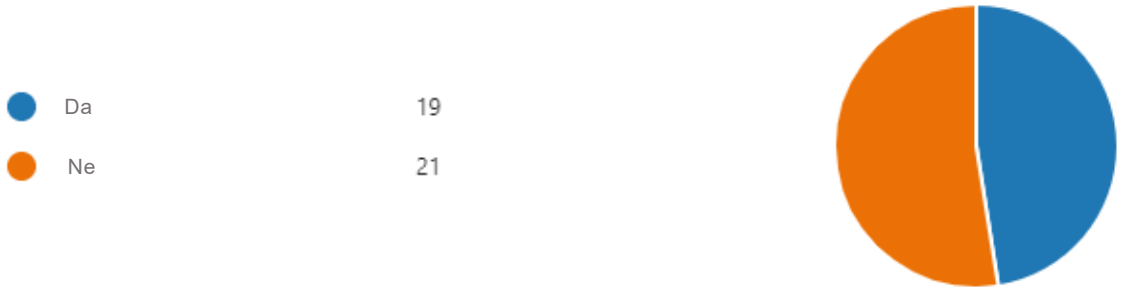

Slika12: Ali ste seznanjeni z najnovejšimi e-storitvami?

VARNOSTNO PODROČJE

1. Kako pogosto spreminjate gesla, ki jih uporabljate?

a) Vsake tri mesece

b) Enkrat na leto

c) Zamenjal/a sem samo enkrat

d) Nikoli

ODGOVOR:

Iz grafikona je razvidno, da 59 % vzorca ni nikoli spremenilo gesla in niso vedeli, da je to možna izbira. Le 5 % jih geslo spremeni vsake tri mesece, 7 % enkrat na leto, 28 % pa ga je spremenilo enkrat.

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

Slika 13: Kako pogosto spreminjate gesla, ki jih uporabljate?

2. Ali imate geslo ali kodo za odklepanje telefona?

a) Da

b) Ne

ODGOVOR:

22 anketirancev ima geslo ali kodo za zaklepanje zaslona.

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

Slika 14: Ali imate geslo ali kodo za odklepanje telefona?

UGOTOVITVE IZPRAŠEVALCA/IZPRAŠEVALCEV

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.

UPI- ljudska univerza Žalec je raziskavo izvedla med 41 starostniki, saj smo imeli možnost vzorčenja večjega števila oseb, da bi dobili natančnejše rezultate. Starejši ugotavljajo, da bo digitalizacija postala nujna za normalno življenje. Doba covida-19 je vse potegnila iz območja udobja, kjer zdaj potrebujejo vsaj osnovno digitalno znanje za vsak obisk pri zdravniku in podobno. Z intervjuji smo ugotovili, da jim pri spletnih transakcijah pomagajo sorodniki, sami pa so le redko samostojni. Razlogi za neuporabo e-storitev so predvsem strah pred neznanim, strah pred zlorabo podatkov in predvsem pomanjkanje računalniškega znanja. Najbolj uporabljene so storitve, povezane z zdravjem, saj je naročanje prek zdravstvene napotnice zdaj postalo popolnoma digitalno. Kljub slabemu digitalnemu znanju ima veliko anketirancev profil na Facebooku.

Z intervjuji smo ugotovili, da imajo anketiranci željo izboljšati svoje digitalne spretnosti, vendar bodo za to potrebovali veliko pomoči in potrpežljivosti. Pripravljeni so se vključiti v nekatera usposabljanja.

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.